

DETALJNI IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM

Studijski program:
Preddiplomski
Likovna pedagogija

Akadska godina:
2023./2024.

OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	SEMIOTIKA SLIKE					
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Sanja Bojanić					
Asistent/ asistentica	/					
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni			izborni		
Broj ECTS –a: 2	Zimski semestar			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
				1		2
Vrijeme konzultacija	Prije i poslije nastave, kao i po dogovoru					
Kabinet	Sveučilišni odjeli, VI kat, O-606					
Telefon	0914976634					
e-mail	sanja.bojanic@uniri.hr					
Web stranica predmeta						

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Ovladavanjem osnovnim konceptualnim vokabularom, kao i elementarnim oruđem mišljenja i argumentiranja o semiotici slike, studentice i studenti stječu znanja sa kojima mogu razumijevati i tumačiti ne samo nasljeđe semiotike općenito a onda i semiotike slike, već ga mogu eksperimentalno koristiti u svojoj umjetničkoj i stvaralačkoj praksi.

Korespondentnost i korelativnost programa

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)

- Upoznavanje s različitim metodama i načinima analize znakova i simbola.
- Stjecanje znanja o povijesti pojmova i ideja kako bi se razumjela značenja i upotrebe koncepata u okvirima semiotike slike

Bit će spremni definirati određeni stav o semiotici općenito i argumentirati različite kritičke pojave u društvu i kulturi. Time će se osnažiti da i sami eksperimentiraju i istražuju ali i obogaćuju slikovni jezik vlastitog umjetničkog rada.

Sadržaj predmeta

Tijekom dvadesetog stoljeća, semiotika se kao znanost o tumačenjima znakova i simbola ali i znakovnih i simboličkih sustava, iz lingvistike i srodnih joj disciplina (filozofije, logike, antropologije, sociologije...) proširila u umjetničke oblasti i neverbalnu kulturalnu produkciju u

najrazličitijim sferama života. Početak dvadesetprvog stoljeća bilježi snažan razvoj kognitivnih znanosti, tehnologija i virtualnih svjetova koji također zahtijevaju multimodalno i interdisciplinarno tumačenje ne samo osnova komunikacije već i razumijevanje ali i invenciju umjetničkog stvaranja i prakse.

Povijesti semiotike općenito a onda i semiotike slike, pristupit će se kronološki, od antičkoga doba pa sve do poststrukturalizma, s naglaskom na strujanjima u proteklih tridesetak godina. Osim metodskog pristupa analizi znakova i simbola kao i ispitivanja načina na koji funkcioniraju znakovni sustavi, kao i koji su mehanizmi njihova nastanka i nestanka, tijekom kolegija će biti riječ o temeljnom pitanju odnosa teksta, govora i drugih oblika znakovnog i simboličkog komuniciranja. Od iznimne važnosti će biti pokušaj pronalaženja autentičnog i jasnog umjetničkog angažmana u kojem će se diferencirati estetika, etika, politika, ideologija, svijet konceptata ali i svijet afekata. Poezija, govor životinja, medicinski simptomi, medijske poruke, teorija igara, evoluciona semiotika, govor tijela, odnos čovjeka i kompjutera, razumijevat će se u specifičnim situacijama i pojedinačnim kontekstima.

U cjelini gledano, semiotika slike će pružiti informativni ali i kritički pregled domena značenja i označavanja koji predstavlja nužni segment suvremene umjetnosti.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)

FIZIČKA NASTAVA (koncentrirana nastava u kombinaciji s 40% nastave online)

Model A i model B

Predavanja x

Seminari i radionice

Vježbe

Samostalni zadaci x

Multimedija i Internet

Obrazovanje na daljinu

Konzultacije

Laboratorij

Mentorski rad x

Terenska nastava

Ostalo

ONLINE NASTAVA

Predavanja

Seminari i radionice

Vježbe

Samostalni zadaci

Multimedija i Internet

Konzultacije

Mentorski rad

Terenska nastava

Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)

*Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta

Obveze studenata (opisati):

Nazočnost i aktivnost tijekom nastave.

Pravovremena izrada i predaja zadataka koji utvrđuju postupno stjecanje znanja, vještina i vrijednosti.

Samostalni i grupni rad na temelju zadataka iz detaljnog izvedbenog plana.

Polaganje ispita.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

- Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a

- ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	0,5	Eksperimentalni rad	0,5
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu: (Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije)

Ocjenjivanje se temelji na skupljanju mogućih 100% bodova

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	25
Aktivnost u nastavi	0,5	25
Seminarski rad	0,5	25
Eksperimentalni rad	0,5	25
UKUPNO	2	100

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student ili studentica može ostvariti najmanje 50% i najviše 70% ocjenskih bodova
- Na završnom ispitu student ili studentica može ostvariti najviše 50% i najmanje 30% ocjenskih bodova

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnog zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	0% do 49,9% ocjenskih bodova

Obvezna literatura

Barthes, Roland (2012): «Osnove semiologije». *Europski glasnik*. 17 str. 337-388

Cobley, Paul, Jansz, Litza (2006): *Semiotika za početnike*. prijev. Vivijana Radman, Zagreb: Jesenski i Turk.

Dopunska literatura

Barthes, Roland (1989): *Carstvo znakova*. prijev Ksenija Jančin, Zagreb: August Cesarec

Bouissac, Paul (Ed.) (1998): *Encyclopedia of Semiotics*. Oxford: Oxford University Press

Danesi, Marcel (1994): *Messages and Meanings: An Introduction to Semiotics*. Toronto: Canadian Scholars' Press

Fiske, John (1982): *Introduction to Communication Studies*. London: Routledge (Poglavlje 3, 'Communication, Meaning and Signs'; Poglavlje 4, 'Codes'; Poglavlje 5, 'Signification'; Poglavlje 6, 'Semiotic Methods and Applications'; Poglavlje 8, 'Ideology and Meanings').

Guiraud, Pierre (1975): *Semiology*. London: Routledge & Kegan Paul

Nöth, Winfried (1990): *Handbook of Semiotics*. Bloomington: Indiana University Press

Eco, Umberto (2007): Umjetnost i ljepota u srednjovjekovnoj estetici. prijev. Željka Čorak, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, Zagreb: Kratis

Greimas, Algirdas (1992): «Igre semiotičkih ograničenja», prijev. Dubravka Celebrini. *Suvremena teorija pripovijedanja*. str. 79-95

Danesi, Marcel (1998): *Of Cigarettes, High Heels, and Other Interesting Things: An Introduction to Semiotics (Semaphores and Signs)*. London: St. Martin's Press

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Evaluacija studenata sukladno standardima Sveučilišta u Rijeci.
Interni upitnik za studente i profesore. Upitnik za samoevaluaciju profesora. Periodične revizije programa. Grupne i individualne konzultacije kako bi se kontinuirano pratio rad nastavnika i studenata. Javno prezentiranje studentskih radova (prosudba javnosti).

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI/LJETNI SEMESTAR 2022./2023.

Red.br.	Tema
1	Uvod u semiotiku i usvajanje osnovne terminologije
2	Načini gledanja i analitički postupak razlikovanja znaka i značenja: najava eksperimentalnog rada u formi <i>Vizualnog dnevnika</i>
3	<i>John Berger</i> , „Ways of seeing“ 1 i 2: Primjeri i praćenje oblikovanja značenja u različitim kontekstima
4	<i>John Berger</i> , „Ways of seeing“ 3 i 4: Primjeri i praćenje oblikovanja značenja u različitim kontekstima
5	Predstavljanje metoda i odabir tema za seminarski rad: Pripreme i dogovor o radu
6	Gledanje i uvod u raspravu o filmu: <i>The Price of Everything</i> (Nathaniel Kahn, 2018)
7	Semiotička analiza filma: <i>The Price of Everything</i> (Nathaniel Kahn, 2018)
8	Semiotička analiza i usporedba dva odabrana umjetnička djela (primjeri iz filma) I
9	Semiotička analiza i usporedba dva odabrana umjetnička djela (primjeri iz filma) II
10	Rekapitulacija temeljnih pojmova u semiotici slike
11	Pripreme za predstavljanje <i>Vizualnog dnevnika</i> I
12	Predstavljanje <i>Vizualnog dnevnika</i> i učešće u kritičkom osvrtu kolega i kolegica
13	Predstavljanje seminarskog rada i učešće u kritičkom osvrtu kolega i kolegica
14	Revizija gradiva, pitanja i odgovori, konzultacije
15	Predstavljanje eksperimentalnog rada

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
identificirati specifičnosti semiotičke terminologije i povezati semiotičko čitanje vizualnih sadržaja	Nastavne jedinice 1-4	predavanje, pitanja i odgovori, rasprava	redovitost i aktivno učešće u nastavi
pripremiti i odabrati temu na kojoj će se primijeniti semiotičko čitanje vizualnih sadržaja	Nastavna jedinica 5	predavanje, pitanja i odgovori, rasprava	redovitost i aktivno učešće u nastavi
usporediti, analizirati i na primjeru demonstrirati semiotičko čitanje vizualnih sadržaja	Nastavne jedinice 6-10	predavanje, gledanje filma, pitanja i odgovori, rasprava	redovitost i aktivno učešće u nastavi
predstavljanje vizualnog i pisanog materijala	Nastavne jedinice 11-13	predavanje, e-učenje, pitanja i odgovori, rasprava, samostalni zadaci, mentorski rad	redovitost i aktivno učešće u nastavi
samostalno izlaganje i eksperimentiranje	Nastavna jedinica 15	samostalni zadaci, mentorski rad	eksperimentalni rad